

RAPPORT

Kapacitetsanalys Västra Torup-Hyllstofta tåg 6143 Fastställd kapacitetsanalys i enlighet med Järnvägslagen 2004:519

Tågplan T22

Ärendenummer 2021/108308

Trafikverket

Postadress: Box 366 20123 Malmö

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: Kapacitetsanalys Västra Torup-Hyllstofta tåg 6143

Författare: Rutger Hörnlund, Trafikverket Malmö

Dokumentdatum: 2022-03-17

Ärendenummer: TRV 2021/108308

Version: 1.0

Foto: Magnus Backman

Kontaktperson: Rutger Hörnlund, Trafikverket Malmö

Innehåll

Sammanfattning.....	4
Bakgrund och syfte.....	4
Beslut om överbelastad infrastruktur	5
Förutsättningar Trafik.....	6
Förutsättningar Infrastruktur	8
Investeringsplan för järnvägen	8
Analys av intressekonflikten	8
Förslag på åtgärder och bedömning av effekter.....	10
Slutsatser	10
Referenser	10

Sammanfattning

Green Cargo AB begärde tvist på sträckan Västra Torup- Hyllstofta på grund av att tåg 6143 fått en förlängd gångtid (skogstid). Trafikverket tog fram ett nytt lösningsförslag för tåg 6143. Detta lösningsförslag accepterades inte av Skånetrafiken och Arriva. Lösningsförslaget påverkade ett flertal av Skånetrafiken och Arrivas tåg negativt, varpå prioriteringskriterierna tillämpades. Trafikverkets utkast till tågplan (alternativ o) var det alternativ som innebar den lägsta samhällsekonomiska kostnaden.

Bakgrund och syfte

Kapacitetsanalysen är utförd med bakgrund i det beslut om överbelastad infrastruktur som fattades i september 2021.

På sträckan Västra Torup-Hyllstofta har Green Cargo AB till Trafikverket anmält tvist avseende tåg 6143 på grund av oförenliga önskemål om tåglägen.

Efter en överbelastningsförklaring ska Trafikverket enligt Järnvägslagen 2004:519 och Järnvägsförordningen 2004:526 göra en kapacitetsanalys och en kapacitetsförstärkningsplan. Kapacitetsanalysen ska omfatta infrastrukturen, driften och karaktären av olika tjänster som utförs samt alla dessa faktorerers inverkan på infrastrukturen. De åtgärder som särskilt beaktas avser omledning av trafik, ändring av tidtabeller, ändrade hastigheter eller förbättringar av infrastruktur. Kapacitetsanalysen ska vara avslutad inom sex månader efter det att infrastrukturen har förklarats för överbelastad.

Syftet med kapacitetsanalysen är att identifiera orsaker till kapacitetsbrist och att analysera åtgärder för att lösa kapacitetsbristen på medellång sikt (upp till tre år) genom tidtabellsåtgärder och/eller åtgärder i infrastrukturen.

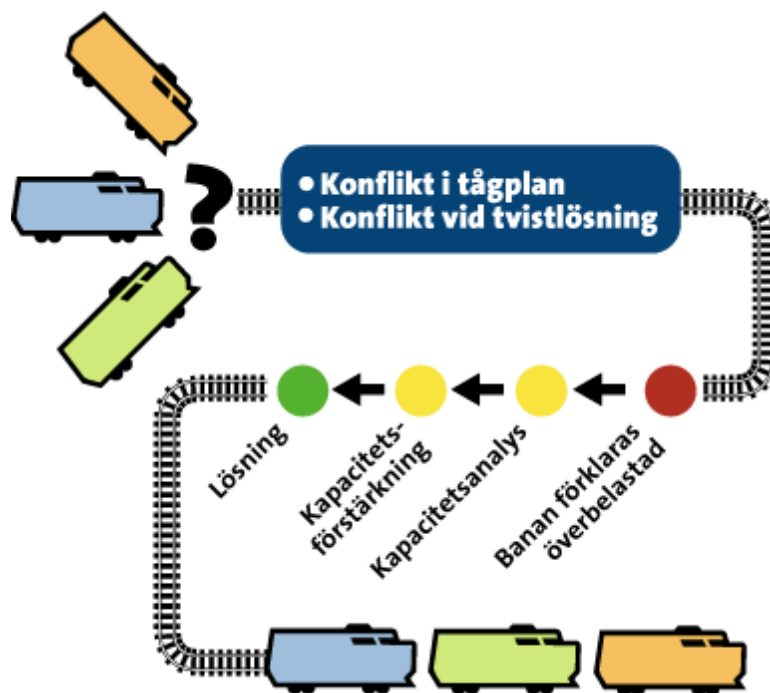

Bild 1: Trafikverkets tillvägagångssätt vid överbelastad infrastruktur

Beslut om överbelastad infrastruktur

Inför Tågplan 2022 förklarade Trafikverket sträckan Västra Torup-Hyllstofta som överbelastad. Överbelastningen gällde 2021-12-12–10-12-22 måndag-fredag klockan 18.00–18.20.

På sträckan Västra Torup-Hyllstofta har Green Cargo AB och Skånetrafiken framställt oförenliga önskemål om tåglägen. Green Cargo AB har anmält tvist till Trafikverket avseende tågläge 6143.

Trafikverket har presenterat olika lösningsförslag vid flertal tillfällen till de parter som berörs av tvisten på sträckan Västra-Torup-Hyllstofta. Lösningsförslagen har återspeglat konsekvensen för berörd trafik utifrån olika alternativ.

Trafikverket har hållit tvistlösningsmöten den 18 september med samtliga berörda parter. Någon samstämmig lösning kunde inte berörda parter komma överens om på mötet. På grund av detta har det inte varit möjligt att komma fram till en lösning av tvisten.

Förutsättningar trafik

Sträckan Västra Torup-Hyllstofta är en mycket tätt trafikerad enkelspårig sträcka, där resandetåg av olika slag samsas med godståg. Kapacitetsutnyttjandet på banan är hög. På sträckan mellan Västra Torup-Hyllstofta är trafikmängden en vardag 58 resandetåg och 17 godståg.

Bild 2: Kapacitetsutnyttjande dygn 2021

Hyllstofta blå prick, Västra Torup ljusgrön prick.

Rött = högt kapacitetsutnyttjande, Gul = medelhögt kapacitetsutnyttjande, Grön = lågt kapacitetsutnyttjande, Blå = anstängd

Bild 3: Kapacitetsutnyttjande maxperiod 2 timmar 2021

Hyllstofta blå prick, Västra Torup ljusgrön prick

Rött = högt kapacitetsutnyttjande, Gul = medelhögt kapacitetsutnyttjande, Grön = lågt kapacitetsutnyttjande, Blå = avstängd

Förutsättningar infrastruktur

Sträckan Västra Torup-Hyllstofta är enkelspårig med största tillåtna hastighet på 130 km/h samt elektrifierad.

Bild 3: Sträckan Västra Torup-Hyllstofta är rödmarkerad på kartan.

Investeringsplan för järnvägen

Intet de närmaste åren.

Analys av intressekonflikten

Konflikten består i att motstridiga intressen finns mellan järnvägsföretagen om tidtabellsläge. Trafikverket tog fram ett lösningsförslag för Green Cargo AB tåg 6143. Detta lösningsförslag accepterades inte av Skånetrafiken och Arriva, varpå prioriteringskriterierna tillämpades. Enligt dessa innebar Trafikverkets utkast till tågplan den lägsta samhällsekonomiska kostnaden.

Detta har resulterat i att Green Cargo tåg 6143 tilldelas ett tågläge klockan 13.49 (ansökt 13.49) från Karlshamn med ankomst Helsingborgs godsbangård klockan 19.16. (ansökt 18.03). Måndag-torsdag under perioden 2021-12-13–2022-09-18 samt 2022-10-03–2022-12.10, även 2022-09-29 samt 2022-09-30.

Sträckan är mycket tätt trafikerad under stora delar av dygnet och någon lösning på konflikter som uppstår på grund av att två järnvägsföretag sökt samma tågläge finns ej varvid prioriteringskriterierna tillämpades.

Metod för att åtgärda intressekonflikten

Föreslagna åtgärder för att lösa intressekonflikten har analyserats enligt den så kallade fyrstegsmodellen vilket innebär i följande ordning:

Åtgärder som kan påverka transportbehovet och val av transportsätt.

Detta innebär planering, styrning, reglering och information i syfte att minska transportefterfrågan eller föra över trafik till mindre utrymmeskrävande, säkrare eller miljövänligare transportsystem.

Åtgärder som ger effektivare utnyttjande av befintligt järnvägsnät och fordon.

Omfattar insatser inom planering, styrning, reglering, påverkan och information riktade till järnvägstransportsystemets komponenter i syfte att kunna nyttja den befintliga infrastrukturen mer effektivt.

Begränsade ombyggnadsåtgärder

Rymmer investeringar i till exempel signalsystem eller banunderbyggnad för att nå en bättre punktlighet.

Nyinvesteringar och större ombyggnadsåtgärder

Innebär större investeringar exempelvis utbyggnader från dubbelspår till fyrspar, nya mötesstationer och dylikt.

Normalt krävs åtgärder från flera av stegen för att lösa ett problem.

Förslag på åtgärder och bedömning av effekter

Steg 1. Åtgärder som kan påverka transportbehovet och val av transportsätt

Inga åtgärder har identifierats som har effekt på den aktuella konflikten.

Steg 2. Åtgärder som ger effektivare utnyttjande av befintligt järnvägsnät och fordon

Inga åtgärder har identifierats som har effekt på den aktuella konflikten.

Steg 3. Begränsade ombyggnadsåtgärder

Inga åtgärder har identifierats som har effekt på den aktuella konflikten.

Steg 4. Nyinvesteringar och större ombyggnadsåtgärder

Se investeringsplan för järnvägen ovan.

Slutsatser

Trafikverket har vid tillämpning av prioriteringskriterierna funnit att det lösningsalternativ som innebär att tåg 6143 tilldelas tider enligt Trafikverkets utkast till tågplan är det alternativ som har den lägsta samhällsekonomiska kostnaden.

Referenser

Järnvägslag 2004:519

Järnvägsförordningen 2004:526

Trafikverket, fastställd tågplan T22

Beslut om överbelastad infrastruktur Västra Torup-Hyllstofta tåg 6143 Tågplan 2022

T22 Minnesanteckningar tvistråd 2021

T22 Minnesanteckningar tvistråd 2021

Beräkning priokriterier

Trafikverket, Box 366 20123 Malmö
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 020-600 650

www.trafikverket.se